

SOCIETY ON JUDICIAL STUDIES
ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

SYNOPSIS

Contribution towards an Effective Justice

- Improvement of the Quality and Efficiency of Civil and Penal Proceedings
 - (Re-)Structuring the Justice and Rehabilitation Systems

ΣΥΝΟΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Συμβολή για την Αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης

- Βελτίωση της Ποιότητας και Ταχύτητας της Πολιτικής και Ποινικής Δίκης
 - (Αναδι-)Οργάνωση του Δικαστικού και Σωφρονιστικού Συστήματος

NOMIKI BIBLIOTHIKI

SOCIETY ON JUDICIAL
STUDIES

SYNOPSIS

Contribution towards an Effective Justice

- Improvement of the Quality and Efficiency
of Civil and Penal Proceedings
 - (Re-)Structuring the Justice and
Rehabilitation Systems

NOMIKI BIBLIOTHIKI

Synopsis

Contribution towards an Effective Justice

Abstract: The Study titled “Contribution towards an Effective Justice” seeks to approach the long outstanding problems of the Greek justice system, detect and record any dysfunctions, and make documented recommendations based on scientifically sound opinions. The Study is focused on three areas: the Organization of the Judicial System, the Civil Proceedings and the Penal Proceedings and Rehabilitation System, and is concluded with the presentation of a novelty proposal to set up a special body, the Justice Observatory, to serve as a junction of information, forecasting, research and debate.

ISBN 978-960-562-556-6

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address below.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

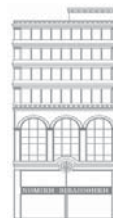

NOMIKI BIBLIOTHIKI

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

© 2016, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

TABLE OF CONTENTS

Overview	9
----------------	---

I. APPROACHING THE PROBLEM

A. Dysfunctions of the system.....	11
B. The reasonable length of proceedings	12
C. Quality of legislation	13

II. DATA ANALYSIS AND COMMENTARY

A. Collecting statistical data.....	15
B. Analyzing statistical data	17
1. <i>Variables</i>	17
2. <i>Calculations</i>	18
C. Discussing statistical data	20
1. <i>Clearance Rate Tables for First Instance Courts and Courts of Peace (lower courts)</i>	20
2. <i>Graphs A1 & A2: Case volume per Judge & Clearance Rate in Civil Courts of Appeal</i>	21
3. <i>Graphs D1, D2, D3, D4, D5 & D6: Waiting times per stage of court proceedings in civil courts</i>	23
4. <i>Graphs Z1, Z2, Z3, Z4, Z5 & Z6: Percentage of cases dismissed in civil courts</i>	27
5. <i>Supreme Court data</i>	29
5.1. Percentage of annulment applications dismissed.....	29
5.2. Percentage of annulment applications per field of law.....	30
6. <i>Athens Court of Appeal data on penal cases</i>	31
D. The Economics of the Greek justice system.....	33

III. ORGANIZING THE JUDICIAL SYSTEM

A. Organizing court services.....	35
-----------------------------------	----

B. Selection and training of the judiciary	37
C. Supervising the judiciary	38
D. Promotion and status of the judiciary	39
E. Status of court staff	40
F. Associates to justice	41
G. E-Justice	42

IV. CIVIL PROCEEDINGS

Civil proceedings	43
-------------------------	----

V. PENAL PROCEEDINGS

A. Penal Code	47
1. <i>General principles</i>	47
2. <i>Particular crimes</i>	48
B. Rules of penal procedure	49
1. <i>Prosecution stage</i>	49
2. <i>Main (judicial) investigation stage</i>	49
3. <i>Intermediate (pre-trial) stage</i>	50
4. <i>Plea bargaining stage</i>	51
5. <i>Main proceedings (penal trial)</i>	51
6. <i>Legal remedies (appeals and annulments)</i>	52
C. Rehabilitation system	52

VI. OBSERVATORY

Observatory	55
-------------------	----

VII. CONCLUSIONS

Conclusions	57
-------------------	----

CONTRIBUTORS TO THE STUDY	58
---------------------------------	----

TRANSLATION IN ENGLISH	59
------------------------------	----

SYNOPSIS

Contribution towards an Effective Justice

OVERVIEW

The Society on Judicial Studies (SJS) is a scientific institution established in 1983 as an unincorporated association. Members of the SJS are members of the high judiciary together with professors of law of Universities across the Country. SJS's fundamental objective is to detect the problems in the justice system and, in turn, make scientific recommendations for suitable and realistically implementable solutions for the smooth operation of Justice and the improvement of the circumstances in which Justice is served.

In May 2013, SJS undertook a scientific project titled "Contribution towards an Effective Justice" with a view to approaching the long outstanding problems of the Greek justice system, detecting and recording any dysfunctions, and making documented recommendations based on scientifically sound opinions offering, thus, immediately implementable improvements and timely solutions.

The Study is focused on three areas: the Organization of the Judicial System, the Civil Proceedings and the Penal Proceedings and Rehabilitation System, and is concluded with the presentation of a novelty proposal to set up a special body, the Justice Observatory, to serve as a junction of information, forecasting, research and debate.

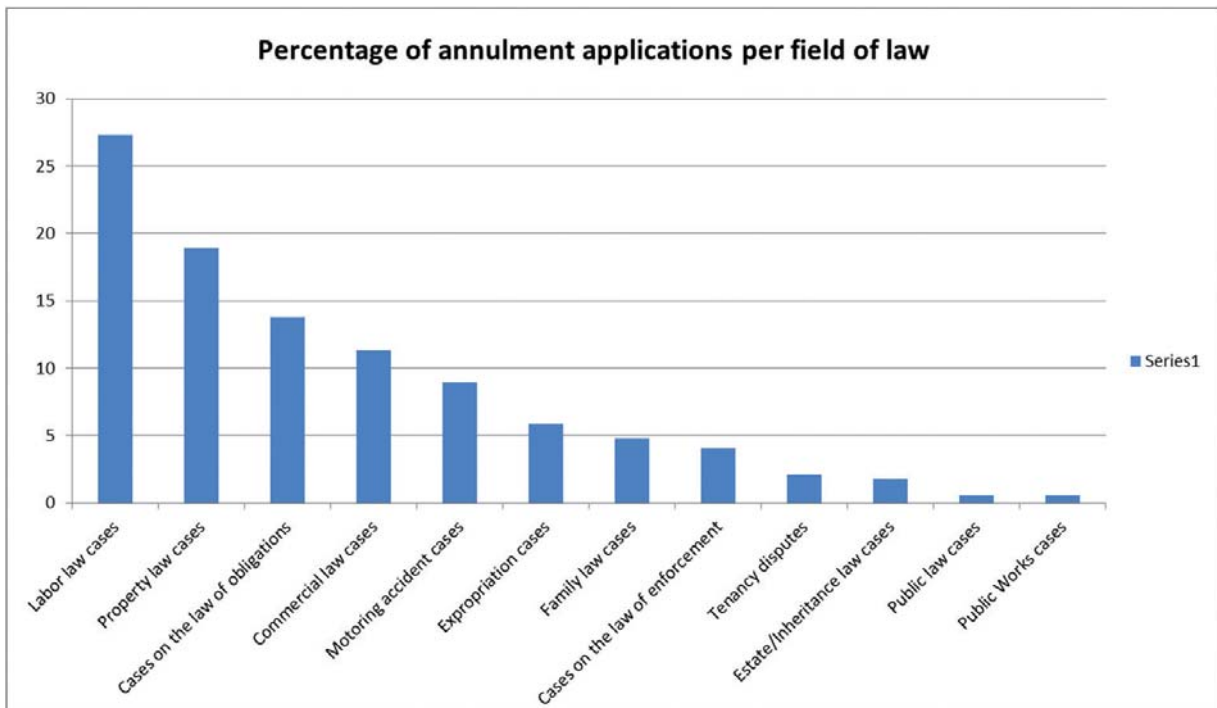
Moreover, a substantial part of the Study has been devoted to the analysis of the statistical data, whereby the data collected through the primary research of SJS, together with the statistical data collected by various public bodies, are presented in elaborate tables and graphics, which, together with the economics of Justice, constitute and entirely new and original venture.

The recommendations reflect the personal - some novelty, some radical or heretic - views of the contributors and critical readers, which SJS presents, but not necessarily adopts, providing to the legal community a starting point for debate, reflection and/or critical review.

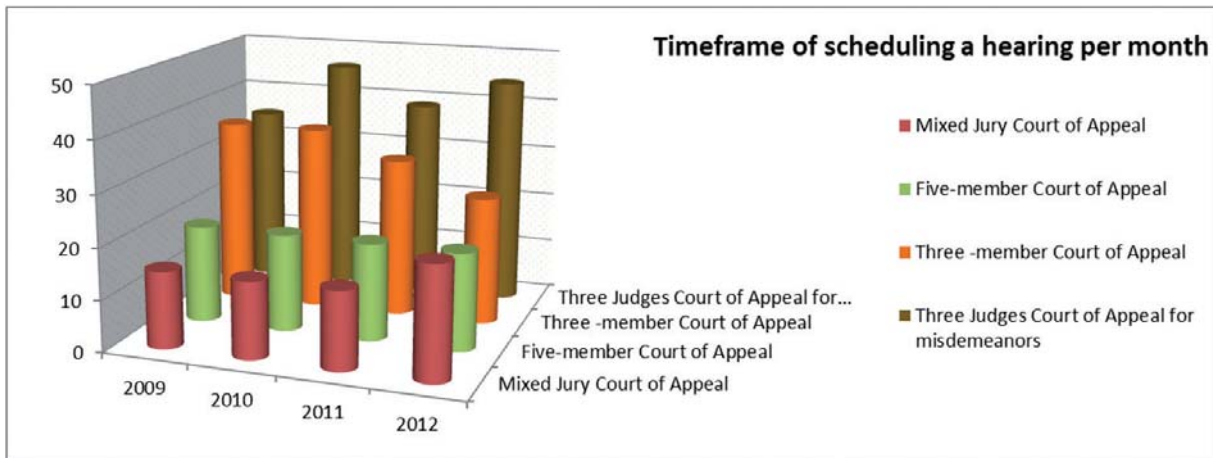
The full version of the Study was published by Legal Library Publishers (Nomiki Vivliothiki) in May 2015 and is contained in a volume extending to 732 pages, which, apart from the recommendations of the contributors, contains, also, commentaries of critical readers per subject, the questionnaires used for the collection of information and the relevant answers, as well as analytical tables of statistical data collected. This Synopsis attempts to serve as a codified and comprehensive summary of the most important recommendations of the Study and the findings made on the basis of the results of the statistical analysis. The translation of this Synopsis in English ensures a wider readability of the venture.

5.2. Percentage of annulment applications per field of law

- 1) Labor law cases: 27.33%;
- 2) Property law cases: 18.91%;
- 3) Cases on the law of obligations: 13.78%;
- 4) Commercial law cases: 11.34%;
- 5) Motoring accident cases: 8.96%;
- 6) Expropriation cases: 5.85%;
- 7) Family law cases: 4.78%;
- 8) Cases on the law of enforcement: 4.05%;
- 9) Tenancy disputes: 2.13%;
- 10) Estate/Inheritance law cases: 1.78%;
- 11) Public law cases: 0.54%; and
- 12) Public Works cases: 0.54%.

6. Athens Court of Appeal data on penal cases⁸

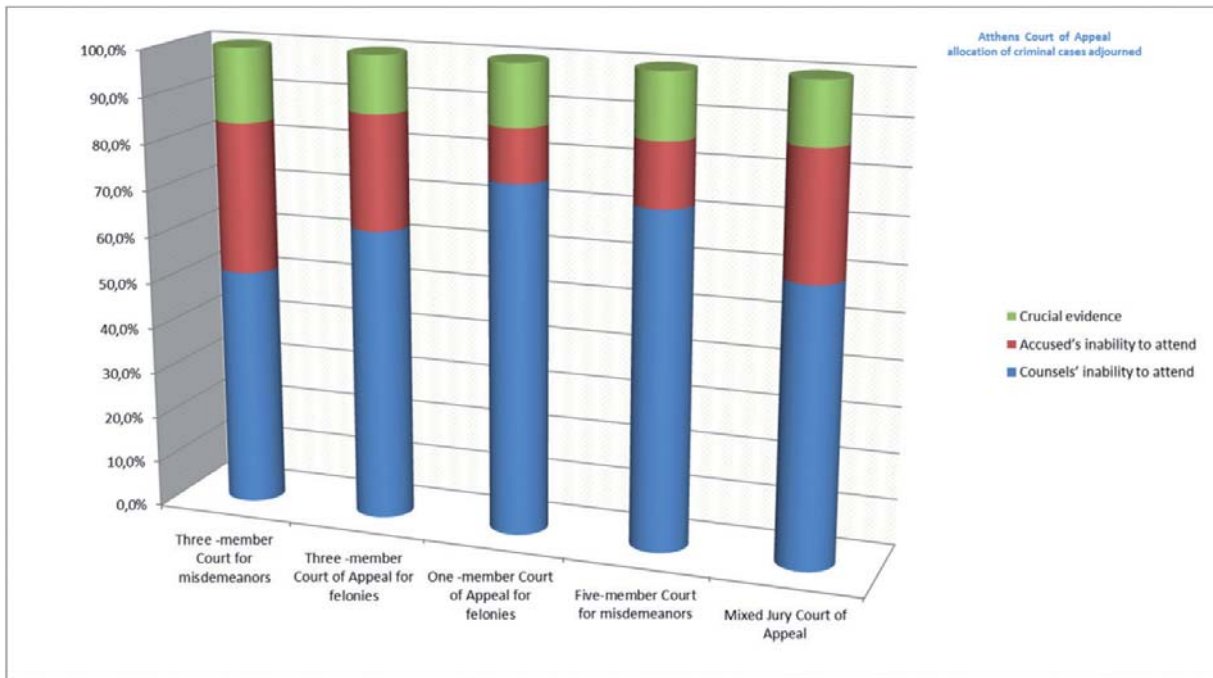

Graph H2: Time of fixing a hearing date 2009-2012

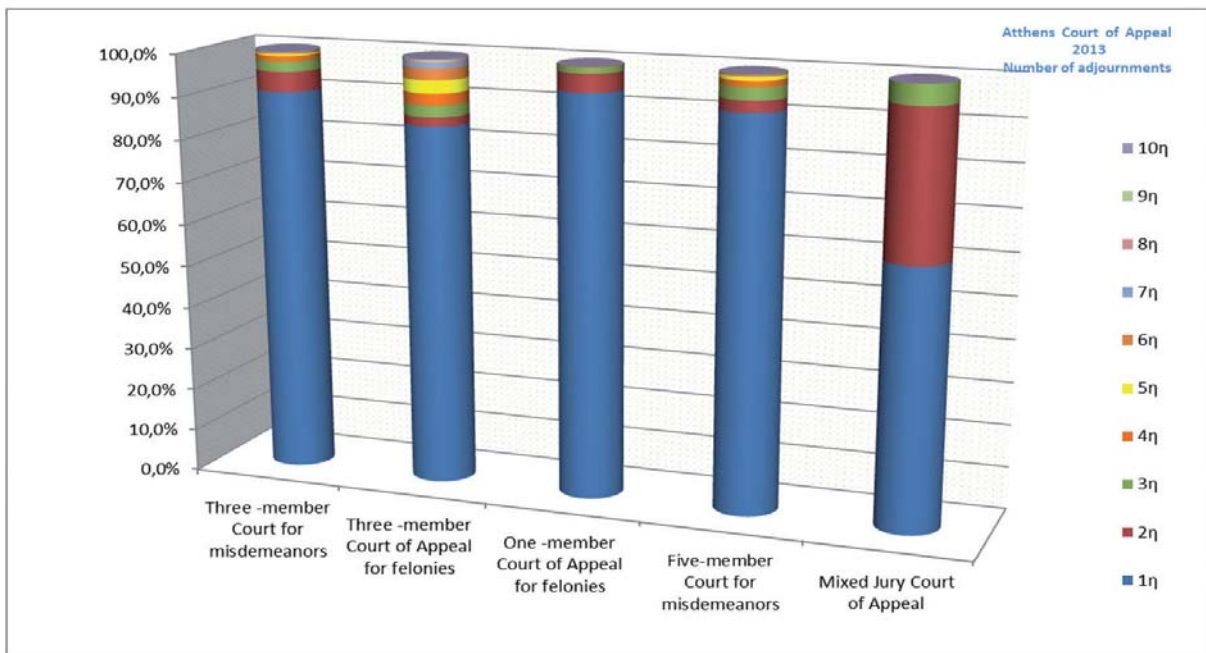
Depending on the time the accused has been in custody before trial, or the sentence that has been imposed, and the substantive time limit for crimes classified as misdemeanours, cases are fixed for a hearing within a period of time varying from one month, in urgent matters (time limitation), up to four years, depending on the sentence (whether in custody or not). The large amount of time until the hearing of a penal case is an indication of a high accumulation of cases that are mature for hearing and, at the same time, shortage of courtrooms for the conduct of hearings.

8. The results originate from data obtained through SJS's primary research conducted by the Supreme Court Judge, Ioannis Fiorakis, in the Athens Court of Appeal.

SYNOPSIS

Graph H7: Percentage of penal cases adjourned (and grounds thereof) by the Athens Court of Appeal 2013

Graph H8: Number of adjournments of penal cases pending before the Athens Court of Appeal 2013

It is evident on the basis of the above statistical data of the Athens Court of Appeal that the largest percentage of adjournments for significant reasons (as provided in article 349 of the Code of Penal Procedure) is, primarily, due to Counsel's inability to

attend, secondly due to the accused's inability to attend and, finally, due to a request by the court for further investigation/evidence. Moreover, 50% of the cases before the Mixed Jury Court of Appeal and more than 70% of the cases in the rest of the penal courts are heard following at least one adjournment.

D. The Economics of the Greek justice system

In the knowledge that this was a dangerous exercise, an attempt was made to quantify the cost of judicial services, that is the cost the State has to pay each judicial year for the determination of a case, from filing of the relevant action/application to the issuance of a final and unappealable judgment and the enforcement of such judgment. The collection of financial details in relation to the operation of Justice proved to be particularly difficult because the budget of the Ministry of Justice does not contain individual detailed budgets on the income and operational expenses of each judicial unit of the country or, at least, each judicial district, but rather for the entirety of civil and administrative courts of the country (except for the Exchequer's Council).

To respond to the working assumption: *how much* does a trial cost to the tax payer (on the basis of the assumptions set out in the Study), the following were used: the published data of the annual State Budget and Final Statement, respectively, (b) financial data deriving from in situ interviews of competent personnel in Directorates of Finance of the Ministry of Justice and (c) financial data deriving from the in situ interviews of competent personnel in Directorates of Finance of the Fund for Financing Judicial Buildings.

SYNOPSIS

Cost - Year 2013		
Income	Code	€
Costs imposed by the criminal courts	2372 - MoJ	7.075.000
Court stamp for actions and provisional measures	2375 - MoJ	39.750.000
Fines, penalties and conversion of sentences to penalties	3721 - MoJ	29.100.000
Conversion of sentences and confiscations of goods for anti-drugs causes according Law no 1729/87	3722 - MoJ	100.000
Stamps for building infrastructure courts	FFJB	19.726.670
Stamps	FFJB	11.535.609
Court stamps	FFJB	8.615.401
Penalties	FFJB	4.901.729
	Sum	120.804.409
Outcome	Code	€
Courts	MoJ	304.800.000
Court of Auditors	MoJ	27.035.000
Correctional Institutions	MoJ	111.500.000
National School of Judges	MoJ	8.300.000
Cost of transport, stationary, etc	FFJB	8.963.539
Miscellaneous expenses	FFJB	7.270.709
Living and health care expenses of prisoners	FFJB	1.346.836
	Σίνολο	469.216.084
Number of Cases 2013	Court	# Cases
Civil and criminal courts	Courts of Appeal	39.804
	Courts of First Instance	473.712
	Magistrates Courts	479.766
Administrative Courts	Courts of Appeal	24.770
	Courts of First Instance	99.582
Council of the State		8.831
Supreme Court		1.603
	Sum	1.128.068
Cost per Case	With Correctional Institutions	309
	Without Correctional Institutions	187
€		
FFJB - Financing Fund for Judicial Building		
MoJ - Ministry of Justice		

The difference in income-expenses shows that the Justice System is **burdened with an additional cost of € 309 per case** every time someone resorts to Justice for assistance. The above amount also includes the maintenance cost of the rehabilitation system, whereas, if this is not taken into account, the respective cost is reduced to € 187 per case.

In view of the above, the task of conferring justice has a high financial cost for the State and the citizens, which is, no doubt, warranted and necessary, given that the function of Justice in achieving and maintaining social cohesion and peace is most important. However, particularly during periods of economic crisis, a rational restructuring of the judicial system is required so that operational costs and man-hours are optimized as much as possible to produce satisfactory results.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ

ΣΥΝΟΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Συμβολή για την Αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης

- Βελτίωση της Ποιότητας και Ταχύτητας της Πολιτικής και Ποινικής Δίκης
- (Αναδι-) Οργάνωση του Δικαστικού και Σωφρονιστικού Συστήματος

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Σύνοψη Μελέτης
Συμβολή για την Αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης

ISBN 978-960-562-556-6

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

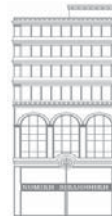
Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director: Θεόδωρος Μαστρογιάννης
Υπεύθυνος Παραγωγής: Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία: Γιάννης Δεδούσης
Παραγωγή: NB Production ΓΔ260516Μ23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομιάλη 23, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org
Αθήνα: Μαυρομιάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521
Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ: 210 4184 212
Πάτρα: Κανάρη 15, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600
Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

© 2016, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΒΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Προλογος.....	67
---------------	----

I. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

A. Δυσλειτουργίες του συστήματος	69
B. Ο εύλογος χρόνος διάρκειας των δικών	70
Γ. Ποιότητα νομοθετημάτων	71

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

A. Συλλογή στατιστικών δεδομένων	73
B. Ανάλυση στατιστικών δεδομένων	75
1. Μεταβλητές	75
2. Υπολογισμοί.....	76
Γ. Σχολιασμός στατιστικών δεδομένων	78
1. Πίνακας ρυθμών περαίωσης Πρωτοδικείων και Ειρηνοδικείων.....	78
2. Γραφήματα A1 & A2: Όγκος ανά Δικαστή & Ρυθμός περαίωσης στα πολιτικά Εφετεία	79
3. Γραφήματα Δ1, Δ2, Δ3, Δ4, Δ5 & Δ6: Χρόνοι αναμονής ανά στάδιο διαδικασίας στα πολιτικά δικαστήρια.....	81
4. Γραφήματα Z1, Z2, Z3, Z4, Z5 & Z6: Ποσοστά απορριπτικών αποφάσεων στα πολιτικά δικαστήρια	85
5. Δεδομένα Αρείου Πάγου	87
5.1. Ποσοστά απορριπτικών αναιρέσεων	87
5.2. Ποσοστό αιτήσεων αναιρέσεως ανά δικαιοκό κλάδο	88
6. Δεδομένα ποινικών υποθέσεων Εφετείου Αθηνών	89
Δ. Οικονομικά δεδομένα Ελληνικής Δικαιοσύνης.....	90

III. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

A. Οργάνωση δικαστικών υπηρεσιών.....	93
B. Επιλογή και εκπαίδευση δικαστικών λειτουργών	95

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γ. Επιθεώρηση των δικαστικών λειτουργιών	96
Δ. Υπηρεσιακή εξέλιξη και την κατάσταση δικαστικών λειτουργών	97
Ε. Κατάσταση δικαστικών υπαλλήλων	98
Στ. Συνεργάτες της Δικαιοσύνης	99
Ζ. Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη.....	100

IV. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΗ

Πολιτική Δίκη	101
---------------------	-----

V. ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΗ

A. Ποινικός Κώδικας.....	105
1. Γενικό Μέρος	105
2. Ειδικό Μέρος.....	106
B. Ποινική Δικονομία.....	106
1. Για το στάδιο της Ποινικής δίωξης	107
2. Για το στάδιο της Κυρίας Ανάκρισης.....	107
3. Για το στάδιο της ενδιάμεσης διαδικασίας.....	108
4. Για τη διαδικασία της ποινικής συνδιαλλαγής.....	108
5. Για το στάδιο της Κύριας Διαδικασίας.....	109
6. Για τα Ένδικα μέσα.....	109
Γ. Σωφρονιστικό σύστημα.....	109

VI. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ

Παρατηρητήριο	113
---------------------	-----

VII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Συμπέρασμα	115
------------------	-----

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.....	117
-------------------------	-----

ΣΥΝΟΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Συμβολή για την Αποτελεσματικότητα
της Δικαιοσύνης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Εταιρία Δικαστικών Μελετών (ΕΔΜ) είναι ένας επιστημονικός φορέας, που λειτουργεί από το 1983 με τη νομική μορφή του σωματείου, με μέλη της ανώτατους και ανώτερους δικαστικούς λειτουργούς και καθηγητές νομικών μαθημάτων των Πανεπιστημίων της Χώρας. Καταστατικός σκοπός της ΕΔΜ είναι ο εντοπισμός των προβλημάτων της Δικαιοσύνης και στη συνέχεια η διατύπωση επιστημονικά δόκιμων και πρακτικά εφαρμόσιμων στην ελληνική πραγματικότητα λύσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της Δικαιοσύνης και να βελτιωθούν οι συνθήκες απονομής της.

Η ΕΔΜ ανέλαβε το Μάιο του 2013 την υλοποίηση μιας επιστημονικής μελέτης με τον τίτλο «Συμβολή για την Αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης» με σκοπό να προσεγγίσει τα χρόνια προβλήματα του ελληνικού δικαστικού συστήματος, προκειμένου να καταγράψει και να αναδείξει τις δυσλειτουργίες του, ώστε με τεκμηριωμένες επιστημονικά απόψεις να προτείνει άμεσα εφαρμόσιμες βελτιώσεις και καίριες λύσεις.

Η Μελέτη διαρθρώνεται σε τρεις κυρίως άξονες: την Οργάνωση του Δικαστικού Συστήματος, την Πολιτική Δίκη και την Ποινική Δίκη και Σωφρονιστικό Σύστημα, για να καταλήξει στην πρωτοποριακή πρόταση δημιουργίας ειδικού φορέα, του Παρατηρητηρίου Δικαιοσύνης, ως κεντρικού κόμβου ενημέρωσης, πρόβλεψης, έρευνας και διαλόγου.

Παράλληλα, ιδιαίτερο τμήμα της Μελέτης αφιερώνεται στην ανάλυση των στατιστικών δεδομένων, όπου τα δεδομένα της πρωτογενούς έρευνας της ΕΔΜ μαζί με τα στατιστικά δεδομένα δημοσίων φορέων συγκεράζονται για τη δημιουργία πρωτότυπων πινάκων και γραφημάτων, τα οποία μαζί με τα οικονομικά δεδομένα της Δικαιοσύνης αποτελούν καθόλα νέο και πρωτότυπο εγχείρημα.

Οι εισηγήσεις εκφράζουν τις προσωπικές, άλλοτε καινοτόμες, άλλοτε ριζοσπαστικές ή αιρετικές απόψεις των συνεργατών και των κριτικών αναγνωστών, τις οποίες η ΕΔΜ παρουσιάζει χωρίς απαραίτητα να υιοθετεί, δίνοντας έτσι στο νομικό κόσμο ένα έναυσμα διαλόγου, περίσκεψης ή/και κριτικής.

Η ολοκληρωμένη Μελέτη εκδόθηκε από τον εκδοτικό οίκο Νομική Βιβλιοθήκη τον Μάιο του 2015 σε τόμο 732 σελίδων, ο οποίος -εκτός από τις προτάσεις των εισηγητών- περιλαμβάνει τα σχόλια των κριτικών αναγνωστών ανά θεματική ενότητα, τα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή στοιχείων με τις σχετικές απαντήσεις, καθώς και αναλυτικούς πίνακες των συλλεχθέντων στατιστικών δεδομένων. Στην παρούσα Σύνοψη επιχειρείται με κωδικοποιημένο και εύληπτο τρόπο η συνοπτική παρουσίαση των σημαντικότερων προτάσεων της Μελέτης και των πορισμάτων από το σχολιασμό των στατιστικών δεδομένων, ενώ παράλληλα η μεταφορά των κειμένων στην αγγλική γλώσσα εξασφαλίζει στο εγχείρημα ευρύτερη αναγνωσιμότητα.

- ▶ Αυτοματοποιημένη κλήρωση των ποινικών συνθέσεων μέσω του συστήματος μηχανοργάνωσης των δικαστικών υπηρεσιών από προεπιλεγμένη από την οικεία ολομέλεια κατάσταση των ικανότερων δικαστικών λειτουργών ασχέτως αρχαιότητας, αλλά βάση των ουσιαστικών τους προσόντων.
- ▶ Δημιουργία ευέλικτου συστήματος αναπλήρωσης των μακροχρονίως απόντων, με τη σύσταση θέσεων αναπληρωτών δικαστών ανά εφετειακή περιφέρεια, αντί της απόσπασης δικαστή από άλλο δικαστήριο, ώστε να καλύπτονται με άμεσο και ευέλικτο τρόπο τα παροδικά κενά στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας.
- ▶ Καθιέρωση με νόμο ελαστικού ωραρίου για τις ημέρες που οι δικαστικοί υπάλληλοι απασχολούνται στη ροή της ακροαματικής διαδικασίας, το οποίο θα τελειώνει την 16:30 ώρα, ώστε να μπορέσουν τα ακροατήρια να διαρκούν περισσότερο χρόνο.

B. Επιλογή και εκπαίδευση δικαστικών λειτουργών

Για την βελτίωση της ποιότητας των δικαστικών λειτουργών προτείνεται:

- ❖ Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων να καταστεί περισσότερο αποτελεσματική μέσα από αξιόπιστο σύστημα διαπίστωσης, ώστε να εξασφαλίζει επιτυχόντες με αυξημένα ηθικά και ουσιαστικά προσόντα και να αποκλείει υποψηφίους με προβλήματα προσωπικότητας, τα οποία τους καθιστούν ακατάλληλους για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων.
- ❖ Η καθιέρωση δεύτερης, παράλληλης προκήρυξης για περιορισμένες θέσεις υποψηφίων με ήδη επιτυχημένη σταδιοδρομία σε άλλους χώρους (κυρίως στο Πανεπιστήμιο, στη δικηγορία ή τη δημόσια διοίκηση), ενδεχομένως μόνο για το δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας, με αυξημένο ανώτατο όριο ηλικίας, με προσόντα, διαδικασία επιλογής και προετοιμασίας και τρόπο υπηρεσιακής εξέλιξης, που θα καθορίζονται ιδιαίτερα στο νόμο.
- ❖ Η κατάρτιση των νέων δικαστικών λειτουργών στην ΕΣΔι να αποκτήσει περισσότερο πρακτικό προσανατολισμό, ώστε οι απόφοιτοι της Σχολής απολύτως προετοιμασμένοι για την ορθή και ταχεία απονομή της Δικαιοσύνης, με ιδιαίτερη εξοικείωση στα θέματα που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν άμεσα. Ιδίως:
 - Η θεωρητική διδασκαλία να περιορισθεί στη συμπλήρωση των κενών της νομικής παιδείας και στην παρακολούθηση των νομοθετικών εξελίξεων.

- Η πρακτική άσκηση των εκπαιδευόμενων σε δικαστικές υπηρεσίες να καταστεί περισσότερο ορθολογική, με τη δυνατότητα ανάθεσης επιβοηθητικών, πλην όμως υπεύθυνων δικαστικών καθηκόντων, συγχωνευόμενη με το στάδιο της δοκιμασίας τους ως παρέδρων.
- Η τελική αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων να άγει στον αποκλεισμό όσων, παρά την επάρκεια των νομικών γνώσεων, έχουν διαπιστωμένα προβλήματα προσωπικότητας, που τους καθιστούν ακατάλληλους για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων.
- Η επιμόρφωση των υπηρετούντων δικαστικών λειτουργών να διεξάγεται, κυρίως, με τη μορφή επαναλαμβανόμενων σεμιναρίων για μικρό αριθμό συμμετεχόντων, με εξειδικευμένα θέματα και με επιλογή δικαστικών λειτουργών που αντιμετωπίζουν τέτοια θέματα στη δουλειά τους, στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
- Η τοποθέτηση των διευθυντικών στελεχών και των τακτικών διδασκόντων της ΕΣΔι να γίνεται με αποκλειστική απασχόληση και πλήρη αποδέσμευση εκάστου από οποιαδήποτε υποχρέωση στην οργανική του θέση.

Γ. Επιθεώρηση των δικαστικών λειτουργών

Προτείνεται η μετατροπή της αξιολόγησης από τυπική σε ουσιαστική/διαμορφωτική με:

- ▲ Την επιλογή επιθεωρητών κατ' αίτηση ή με υπόδειξη της φυσικής ηγεσίας της Δικαιοσύνης, με θητεία άπαξ ανανεώσιμη, ύστερα από θετική αξιολόγηση και με επικουρία προέδρων ή εισαγγελέων εφετών.
- ▲ Την δημιουργία μεθοδολογίας ως προς το σύστημα επιθεώρησης, με εύστοχη και συγκριτική επισκόπηση και αποτύπωση της επιθεωρούμενης ύλης και με στόχο την πληρέστερη και αντικειμενικότερη αξιολόγηση.
- ▲ Την επιλογή επιθεωρητών κατ' αίτηση ή με υπόδειξη της φυσικής ηγεσίας της Δικαιοσύνης, με θητεία άπαξ ανανεώσιμη, ύστερα από θετική αξιολόγηση και με επικουρία προέδρων ή εισαγγελέων εφετών.
- ▲ Την δημιουργία μεθοδολογίας ως προς το σύστημα επιθεώρησης, με εύστοχη και συγκριτική επισκόπηση και αποτύπωση της επιθεωρούμενης ύλης και με στόχο την πληρέστερη και αντικειμενικότερη αξιολόγηση.

- ▲ Την ορθολογικότερη διάρθρωση και εξειδίκευση των κριτηρίων αξιολόγησης, με παράλληλη διεύρυνση της κλίμακας αξιολόγησης σε αριθμητική (0-10) και σύνδεση των κλιμακίων με αριθμητική βαθμολογία και συντελεστές βαρύτητας, προκειμένου να εξάγεται ένας περισσότερο αξιόπιστος μέσος όρος της υπηρεσιακής εικόνας εκάστου επιθεωρούμενου.
- ▲ Την αναμόρφωση της δομής της ατομικής έκθεσης επιθεώρησης και η εφαρμογή ηλεκτρονικών προτύπων, προκειμένου να εξάγονται στατιστικά και συγκριτικά αποτελέσματα ως προς τους υπηρετούντες σε κάθε δικαστική υπηρεσία.

Ως δείκτες μέτρησης της αποτελεσματικότητας προτείνονται:

- ▲ Στην πολιτική διαδικασία, στοιχείο αξιολόγησης να καταστεί και το ποσοστό ενδίκων μέσων που ασκήθηκαν κατά των αποφάσεων του κάθε επιθεωρούμενου και, αντιστοίχως, αυτό των ενδίκων μέσων που έγιναν δεκτά σε βάρος αποφάσεων του ιδίου, με συνεκτίμηση, βέβαια, του λόγου εξαφάνισης ή μεταρρύθμισης.
- ▲ Στην ποινική διαδικασία, στοιχείο αξιολόγησης για την αποτελεσματικότητα των προεδρευόντων ποινικών δικαστών, πέραν του αριθμού των δικασίμων στις οποίες προήδρευσε ο καθένας, προτείνεται να καταστεί ο αριθμός των υποθέσεων που κλήθηκε να δικάσει και ο αντίστοιχος αριθμός των υποθέσεων που πράγματι δίκασε, εκδίδοντας οριστική και όχι παρεμπίπτουσα ή αναβλητική απόφαση.
- ▲ Την νομοθετική σύνδεση του μέσου όρου αξιολόγησης με τις προϋποθέσεις της επιλογής για θέσεις διεύθυνσης ή της προαγωγής στον επόμενο βαθμό και, ιδίως, σε αυτούς, για τους οποίους απαιτούνται όλως εξαιρετικά πρόσοντα.
- ▲ Την συγκριτική αξιολόγηση ως προς την αποτελεσματικότητα των δικαστικών υπηρεσιών μεταξύ τους και των δικαστικών λειτουργών, που τις διευθύνουν.

Δ. Υπηρεσιακή εξέλιξη και την κατάσταση δικαστικών λειτουργών

Για την ορθολογικότερη οργάνωση της εξέλιξης των δικαστικών λειτουργών προτείνεται:

- ◆ Η καθιέρωση ελάχιστης, υποχρεωτικής, διαδοχικής θητείας δύο ετών για όλους τους δικαστικούς λειτουργούς, σε υπηρεσία μιας εκάστης των τριών κατηγοριών διαβάθμισης αυτών, αρχίζοντας από την κατώτερη.
- ◆ Η κατάργηση από τη δικαστική ιεραρχία των βαθμών του προέδρου πρωτοδικών και του προέδρου εφετών και η αποσύνδεση των θέσεων διεύθυνσης δικαστικής υπηρεσίας ή τμήματος αυτής από την αρχαιότητα στην επετηρίδα.
- ◆ Η διεκδίκηση των θέσεων διεύθυνσης σύμφωνα με ουσιαστικά προσόντα και ύστερα από αντικειμενική αξιολόγηση, με διετή θητεία και χωρίς δυνατότητα μετάθεσης του διευθύνοντος κατά τη διάρκειά της, αλλά με θέσπιση κινήτρων προσέλευσης.
- ◆ Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του διευθύνοντος, ως προϋπόθεση για ολοκλήρωση της θητείας ή διεκδίκηση διεύθυνσης σε δικαστική υπηρεσία ανώτερης κατηγορίας.
- ◆ Η καθιέρωση ενός συστήματος βάσει του οποίου, μέρος των πρωτοδικών, με άλλον τρόπο εισαγωγής στη δικαιοσύνη, θα παραμένουν στον βαθμό αυτό μέχρι τη συνταξιοδότησή τους, ώστε να μην αποδυναμώνονται τα πρωτοβάθμια δικαστήρια από τους έμπειρους δικαστές λόγω των υπηρεσιακών εξελίξεων.
- ◆ Η αναδιάρθρωση της υπηρεσίας επιθεώρησης, με στελέχη επιλεγόμενα με αίτησή τους ή με υπόδειξη της δικαστικής ηγεσίας, με διετή, αξιολογούμενη και ανανεώσιμη θητεία, που θα χρησιμοποιούν μεθόδους ουσιαστικής διαπίστωσης του έργου των επιθεωρούμενων, με μηχανογραφικές εφαρμογές στατιστικών απεικονίσεων και αξιολογικών συγκρίσεων.

E. Κατάσταση δικαστικών υπαλλήλων

Για την αποτελεσματικότερη οργάνωση της υποστήριξης των δικαστικών υπηρεσιών προτείνεται:

- Ο σαφέστερος καθορισμός και η επαύξηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των δικαστικών υπαλλήλων και η συστηματική εκπαίδευσή τους πριν αναλάβουν υπηρεσία και κατά τη διάρκεια αυτής.
- Κατά την πρόσληψη, να απαιτούνται τυπικά προσόντα ανάλογα προς τα καθήκοντα, τα οποία οι προσλαμβανόμενοι πρόκειται να ασκήσουν και, μάλιστα, εξοικείωση στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

- Κατά τη διάρκεια της καριέρας, να οργανώνονται προγράμματα επιμόρφωσης των υπηρετούντων δικαστικών υπαλλήλων, κατά εφετειακή περιφέρεια.
- Η αξιολόγηση να καταστεί περισσότερο ουσιαστική, με τη μέτρηση της ποσοτικής απόδοσης μέσω του συστήματος μηχανοργάνωσης, με τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργών ως αξιολογητών των υπαλλήλων, που συνεργάζονται μαζί τους και με τον περιορισμό της συμμετοχής συνδικαλιστικών εκπροσώπων στα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια.
- Η επιλογή των προϊστάμενων διοίκησης δικαστικών υπηρεσιών και οργανικών μονάδων αυτών να γίνεται μόνο μεταξύ των ανηκόντων στο ειδικό σώμα των διοικητικών στελεχών.

Στ. Συνεργάτες της Δικαιοσύνης

Αν και το δικαιοδοτικό έργο εκτελείται από τους δικαστικούς λειτουργούς, η αποτελεσματικότητά του είναι συνάρτηση της ποιότητας της συμβολής μιας σειράς από άλλους επαγγελματίες, οι οποίοι θεωρούνται συνεργάτες της Δικαιοσύνης, για τους οποίους προτείνεται:

- ▶ Για τους δικηγόρους:
 - Η καθιέρωση συστήματος αξιολόγησης των δικηγόρων κατά την εισαγωγή στους οικείους Συλλόγους και την προαγωγή τους στα εφετεία και στα ανώτατα δικαστήρια.
 - Η υποχρεωτική αποχώρησή τους από την εκπλήρωση του λειτουργήματος μετά την συμπλήρωση ανώτατου ορίου ηλικίας να αποχωρούν.
 - Η επιμόρφωση σε συνεργασία της ΕΣΔι με τους κατά τόπους Δικηγορικούς Συλλόγους σε ζητήματα δεοντολογίας και πρακτικής άσκησης των καθηκόντων τους.
- ▶ Για τους δικαστικούς επιμελητές προτείνεται η επιμόρφωση σε επίπεδο εφετειακών περιφερειών σε με τις οικείες συνδικαλιστικές ενώσεις.
- ▶ Για τους πραγματογνώμονες προτείνεται η ένταξή τους στους σχετικούς καταλόγους να γίνεται αποκλειστικά με αίτησή τους και όχι συλλήβδην, ώστε να μην εμφανίζονται άτομα απρόθυμα να συμπράξουν στην δικαστική διαδικασία.

ISBN: 978-960-562-556-6

15716